

1. Een stelling of begripsverklaring:

- Wat is het 'overview effect'?
- Het verhaal gaat dat Paus Franciscus van Assisi ooit een wolf wist te overtuigen voortaan in harmonie met de mensen samen te leven.
- Wat is gematigd antropocentrisme?
- Het antropoceen maakt (een vorm van) antropocentrisme onvermijdelijk.
- ...

2. Een open vraag die peilt naar inzicht en begrip van een meer specifiek onderdeel van het cursusboek:

- "Ik herken hoe vrije tijd steeds meer voelt als 'tijd die je nuttig moet besteden' - zelfs ontspanning is een prestatie." Dit is een uitspraak van een student die dit semester RZL bij mij gevolgd heeft. Maak met behulp van de inhoud van het cursusboek duidelijk hoe de actuele samenleving de druk doet ontstaan om je vrije tijd nuttig te besteden.
- Wat is de rol van het kapitalisme in de vicieuze cirkel van versnelling die onze samenleving kenmerkt?
- Leg uit wat volgens het cursusboek de uitdaging van *Laudato si'* aan het adres van de niet-theïst is en reageer op deze uitdaging.
- Op 19 april verscheen in *De Morgen* een interview met de CEO van de app Vinted met als titel: "Consuminderen is niet realistisch. De meeste mensen willen niet als kluizenaars in het bos leven." Bij welke beweging die in het cursusboek besproken wordt, sluit deze uitspraak aan? Formuleer de kritiek die deze beweging op de idee van consuminderen en aanverwante ideeën heeft.
- Het essay voor de *Maand van de Filosofie* in Nederland (editie van 2025) werd geschreven door schrijver, columnist en muzikant Tommy Wieringa. Het was getiteld *Optimisme*

zonder hoop. In een interview met *De Standaard* omschreef Wieringa dit optimisme als “een temperamentvol optimisme, dat je in staat stelt om te handelen zonder de verwachting dat het beter wordt”. Bespreek Wieringa’s pleidooi voor optimisme zonder hoop in het licht van het cursusboek.

- ...

3. Een synthese- en reflectievraag:

- Het cursusboek grijpt op drie cruciale punten terug op de Australische filosoof Clive Hamilton. Welke? Geef telkens ook het argument van Hamilton dat dan overgenomen wordt in het boek en reageer erop.

- Hoe probeert het cursusboek aannemelijk te maken dat het WTK-bestel ons depressiever maakt?

- Bespreek het dilemma tussen optimisme en pessimisme. Hoe verhoud jij je tot dit dilemma?

- Volgens ruimtefilosoof Frank White moeten ons beginnen gedragen als één soort met één bestemming (zie p. 36 van het boek). Hoe beoordeel jij dit pleidooi na het doornemen van het boek en het volgen van de lessen?

- ...